

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Michala Bobka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové právní věci žalobkyně: **Občanům s.r.o.**, se sídlem Vídeňská 995/63, Brno, zast. Mgr. Martinem Kolářem, advokátem se sídlem Královopolská 874/84, Brno, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 91/5, Jihlava, proti rozhodnutí České obchodní inspekce, ústředního inspektorátu, ze dne 10. 5. 2021, č. j. ČOI 63920/21/O100/1000/Ber/Št, o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2022, č. j. 11 A 145/2021-66,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a předcházející řízení

[1] Projednávaná věc se týká porušení zákazu užití nekalých obchodních praktik podle § 4 odst. 3 a 4 ve spojení s § 5 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění do 5. 1. 2023 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“). Původní žalobkyně byla shledána vinnou ze spáchání správního deliktu (dále „přestupek“) podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, jehož se měla dopustit tím, že v předmluvních informacích uváděla nepravdivé informace o právu spotřebitele odstoupit od smlouvy. Vedle naplnění znaků přestupku a případného zániku odpovědnosti je v projednávané věci spornou rovněž otázka přechodu pasivní legitimace z České obchodní inspekce na žalovaného. Původní žalobkyně se přestupku měla dopustit při výkonu zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích před novelou zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), jenž takovou činnost výslovně upravil a k doзору nad jejím výkonem zmocnil žalovaného.

[2] Česká obchodní inspekce, inspektorát Středočeský a Hlavní město Praha, (dále „prvostupňový správní orgán“) obdržel dne 31. 1. 2019 podnět k provedení šetření ve věci uzavření „příhlášky do aukce na dodávku energií“ společností AE servisní s.r.o. (dále „původní žalobkyně“) se spotřebitelkou J. K. Na základě kontrolního řízení dospěl prvostupňový správní orgán k závěru, že původní žalobkyně spotřebitelku neinformovala řádně o jejím právu odstoupit od smlouvy ve smyslu § 1820 odst. 1 písm. f) zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění do 30. 6. 2018. Rozhodnutím ze dne 1. 3. 2021 shledal původní žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Přestupku se původní žalobkyně měla dopustit tím, že v předmluvních informacích ke smlouvě o poskytování služeb uzavřené se spotřebitelkou J. K. (ve výroku rozhodnutí identifikovanou interním označením původní žalobkyně „ATJ018, 176005“) dne 16. 11. 2016 uváděla, že spotřebitel musí za účelem uplatnění práva odstoupit od smlouvy informovat poskytovatele úkonem učiněným písemně a zaslaným poštou na kontaktní adresu poskytovatele. Za spáchání uvedeného přestupku prvostupňový správní orgán původní žalobkyni uložil pokutu 25 000 Kč.

[3] K odvolání původní žalobkyně Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát, (dále „odvolací orgán“) změnila prvostupňové rozhodnutí co do výše uložené pokuty (z 25 000 Kč na 15 000 Kč). Ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V otázce viny shledal prvostupňové rozhodnutí zákonným. Nepřisvědčil námitce uplynutí prekluzivní lhůty k zahájení přestupkového řízení, neboť dřívější kontrolu (řízení vedeno pod sp. zn. 82630/17), v jejímž rámci se dle žalobkyně prvostupňový orgán mohl dozvědět o vytýkaném jednání, prováděl jiný inspektorát a kontrola byla zaměřena na odhalení jiného protiprávního jednání. Důvodná nebyla ani námitka, že jednání původní žalobkyně nebylo způsobilé ovlivnit spotřebitelku v jejím rozhodnutí ohledně koupě, a to s ohledem na definici tohoto pojmu v § 2 odst. 1 písm. r) zákona o ochraně spotřebitele. Existence soukromoprávní sankce za vytýkané jednání podle občanského zákoníku (prodloužení lhůty k odstoupení) poté nevylučuje uplatnění veřejnoprávního postihu, jehož účel je odlišný. Odvolací orgán nicméně přistoupil ke snížení uloženého trestu, mimo jiné s ohledem na skutečnost, že původní žalobkyně se vytýkaného porušení dopustila poprvé. Odvolací orgán se zabýval rovněž souběhem přestupku projednávaného v tomto řízení s přestupky, pro které bylo vedeno Inspektorátem Jihomoravským a Zlínským jiné řízení. Důvod pro další snížení pokuty v duchu absorpční zásady však neshledal.

[4] V řízení o žalobě proti rozhodnutí odvolacího orgánu Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) nejprve usnesením ze dne 9. 8. 2022, č. j. 11 A 145/2021-30, rozhodl o tom, že na straně žalované bude v řízení pokračovat s Energetickým regulačním úřadem. Zákonem č. 362/2021 Sb., kterým se mění energetický zákon, došlo k datu 1. července 2022 k přechodu příslušnosti pro vedení řízení o přestupcích v oblasti podnikání v energetických odvětvích na Energetický regulační úřad. Česká obchodní inspekce tak ve smyslu části první čl. II bodu 2 zákona č. 362/2021 Sb. pozbyla v dané věci působnost. Tímtež usnesením městský soud také rozhodl, že na straně žalobkyně bude dále pokračovat s korporací Občanům s. r. o., neboť korporace AE servisní s.r.o. v důsledku fúze sloučením s nástupnickou korporací Občanům s. r. o. zanikla.

[5] Žalobu proti rozhodnutí odvolacího orgánu městský soud zamítl. K otázce pasivní legitimace konstatoval, že po novele provedené zákonem č. 362/2021 Sb. se zprostředkovatelská činnost v energetických odvětvích, kterou vykonávala původní

pokračování

žalobkyně, zařadila mezi podnikání upravená energetickým zákonem. V oblasti podnikání v energetických odvětvích pak § 17 odst. 7 písm. f) energetického zákona svěčuje dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele žalovanému. Příslušným k projednání přestupků podle zákona o ochraně spotřebitele je orgán vykonávající v určité oblasti dozor nad plněním povinností podle tohoto zákona [§ 24 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele (ve znění do 5. 1. 2023 – pozn. soudu)]. Na tom nic nemění ani čl. II bod 2 přechodných ustanovení novelizačního zákona č. 362/2021 Sb. Toto ustanovení svěčuje do okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o oprávnění k činnosti zprostředkovatele České obchodní inspekci pouze kontrolu podmínek podnikání takového zprostředkovatele, nikoli dozorové pravomoci.

[6] K podstatě sporu soud uvedl, že informace o způsobu odstoupení poskytnutá spotřebitelce byla nepravdivá a mohla spotřebitelku vést k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinila. Pojem *rozhodnutí ohledně koupě* vymezuje § 2 odst. 1 písm. r) zákona o ochraně spotřebitele mimo jiné jako rozhodnutí, zda si spotřebitel službu ponechá nebo ve vztahu k ní uplatní právo vyplývající ze smlouvy. Jak dovodil NSS v rozsudku ze dne 20. 6. 2022, č. j. 6 As 76/2021-59, nepravdivá informace o výhradně písemné možnosti odstoupit od smlouvy spotřebitele v takovém rozhodnutí ovlivnit může. Na uvedeném ničeho nemění ani skutečnost, že spotřebitelka měla k dispozici reklamační řád a vzorový formulář pro odstoupení od smlouvy. Občanský zákoník domněnku řádného poučení o tomto právu spojuje s předáním vzorového poučení, nikoli pouze vzorového formuláře. Stejně tak není rozhodné, zda v konkrétním případě klamavé jednání spotřebitelku skutečně v jejím rozhodnutí ohledně koupě ovlivnilo. Postačí pouhá způsobilost chování spotřebitele ovlivnit.

[7] Městský soud nepřisvědčil ani námitce, že nesprávné poučení o právu odstoupit od smlouvy dostatečně sankcionuje § 1829 odst. 2 občanského zákoníku, který pro takový případ stanoví prodloužení lhůty k odstoupení. Cílem citované soukromoprávní úpravy je narovnat práva a povinnosti smluvních stran, úprava veřejnoprávní míří na zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitelů a vnitřního trhu. Relevantní nebyl ani poukaz žalobkyně na § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 As 110/2014-52, pakliže stěžovatelka naplnila znaky klamavého konání podle § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, naplnění generální klauzule podle § 4 odst. 1 tohoto zákona není rozhodné.

[8] Ani námitku neprovedením společného řízení podle § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, městský soud neshledal důvodnou. S odkazem na rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 As 255/2017-27, městský soud uvedl, že nezákonnost rozhodnutí by taková vada způsobovala pouze tehdy, pokud by ve věci rozhodující orgán nezohlednil absorpční zásadu. Tu však správní orgány v projednávané věci zohlednily.

[9] Konečně podmínkou zániku odpovědnosti za přestupek podle § 24b odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele, ve znění do 30. 6. 2017, je poté dle městského soudu vědomost věcně a místně příslušného orgánu o skutkových okolnostech nasvědčujících spáchání přestupku. Místně příslušný orgán, totiž Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihomoravský a Zlínský, získal povědomí o takových skutkových okolnostech až v červenci 2019. Dříve správní orgán neshromáždil žádné poznatky nasvědčující tomu, že původní žalobkyně spáchala přestupek poskytnutím nepravdivých informací spotřebitelce, z jejíhož podnětu

následně správní orgán zahájil přestupkové řízení v projednávané věci. Městský soud také nezohlednil pozdější úpravu přestupků podle energetického zákona. Tato úprava se týká výkonu zprostředkovatelské činnosti s oprávněním podle energetického zákona, tímto oprávněním však původní žalobkyně nedisponovala. Důvody pro moderaci uloženého trestu soud rovněž neshledal.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[10] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podává kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Předně není dle žalobkyně vyjasněna otázka pasivní legitimace žalovaného. V protikladu k závěrům městského soudu vyjádřil Krajský soud v Brně v jednom ze svých rozhodnutí názor, že k přechodu působnosti z České obchodní inspekce na Energetický regulační úřad nedojde do doby, než zprostředkovatel získá oprávnění podle § 11f energetického zákona.

[12] Městský soud nesprávně posoudil otázku naplnění skutkové podstaty vytýkaného přestupku. Původní žalobkyně poskytla spotřebitelce informace o právu odstoupit od smlouvy včetně reklamačního řádu a vzorového formuláře. Soukromoprávní úprava sama stanoví následky nesplnění povinnosti řádně informovat spotřebitele o jeho právu odstoupit od smlouvy. Správní postih v tomto případě porušuje zásadu subsidiarity správního trestání. Spotřebitelka práva odstoupit od smlouvy v tomto případě nevyužila a prohlásila, že tak ani neměla v úmyslu učinit. Podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je poté obchodní praktika nekalá, pouze pokud podstatně narušuje či je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, což musí v duchu rozhodnutí NSS sp. zn. 2 As 218/2015 prokázat správní orgán. Městský soud se však schopností informace podstatně ovlivnit chování spotřebitele v tomto případě nezabýval.

[13] Městský soud dále nesprávně posoudil otázku zániku odpovědnosti za přestupek. Podle stěžovatelky Česká obchodní inspekce, Inspektorát Jihomoravský a Zlínský, disponovala vědomostí o skutkových okolnostech nasvědčujících spáchání nyní posuzovaného přestupku již v roce 2017. V tomto roce příslušný správní orgán, tj. výše uvedený inspektorát, získal od původní žalobkyně mimo jiné předsmmluvní informace poskytnuté spotřebitelce paní H., které se shodují s těmi poskytnutými paní K. Podle stěžovatelky je přitom irelevantní, zda se předsmmluvní informace týkaly smlouvy uzavřené s paní H. či paní K.

[14] Městský soud konečně nesprávně posoudil otázku, zda správní orgán měl o přestupku původní žalobkyně rozhodnout ve společném řízení. Česká obchodní inspekce již dříve zahájila správní řízení, v němž posuzovala typové smlouvy uzavírané původní žalobkyní se spotřebiteli. V rámci tohoto řízení měla rozhodnout o všech deliktech týkajících se předsmmluvních informací pro spotřebitele, s nimiž původní žalobkyně v období roku 2016 uzavírala smlouvy.

[15] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout. Otázku pasivní legitimace s ohledem na přechod působnosti z České obchodní inspekce na žalovaného městský soud posoudil

pokračování

správně. Stěžovatelka nemá pravdu v tom ohledu, že pro kvalifikaci určitého jednání jako nekalé obchodní praktiky je nutné naplnit generální klauzuli. Naopak postačí, že v souladu s § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele sdělení věcně nesprávné informace vedlo nebo mohlo spotřebitele vést k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil. Rovněž otázku zániku odpovědnosti za přestupek městský soud posoudil správně, k čemuž žalovaný odkázal na své vyjádření k žalobě. Ve zbytku žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozsudku, neboť kasační námitky stěžovatelky v podstatě kopírují námitky žalobní.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud předně shledal, že kasační stížnost je přípustná. Byla podána osobou oprávněnou, ve lhůtě dle § 106 odst. 2 s. ř. s., v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s. jsou v ní namítány důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. Není dán ani jiný z případů nepřipustnosti podle § 104 s. ř. s. a Nejvyšší správní soud neshledal jiné nedostatky podmínek řízení, které by bránily dalšímu postupu ve věci. Napadený rozsudek proto přezkoumal v rozsahu a z důvodů vymezených v kasační stížnosti s přihlédnutím k případným vadám, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost **není důvodná**.

[18] Úvodem NSS připomíná svoji ustálenou judikaturu, podle níž řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. O obsah a kvalita kasační stížnosti proto předurčují nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, dále rozsudky NSS ze dne 15. 7. 2021, č. j. 1 As 132/2021-30, ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014-70, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, či ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, a též usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. II. ÚS 875/20, či ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. I. ÚS 776/21).

[19] Jak dále konstatoval NSS například v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví. Proto musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž směřuje. Převážná část kasační stížnosti stěžovatelky je však vskutku, jak zdůraznil žalovaný, zkopírováním žaloby. Kasační námitky stěžovatelky proto do značné míry směřují proti rozhodnutí žalovaného, aniž by reflektovaly argumentaci městského soudu, který již na tytéž námitky reagoval v napadeném rozsudku. Městský soud se přitom s žalobní argumentací stěžovatelky podrobně vypořádal. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbývá než k těmto podstatou opakovaným žalobním námitkám odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku (srov. např. rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2021, č. j. 3 Afs 276/2019-33, či usnesení NSS ze dne 11. 6. 2021, č. j. 2 Azs 74/2021-41).

[20] Pokud se týče kasačních námitek reagující na závěry městského soudu, k otázce pasivní legitimace žalovaného, ohledně které stěžovatelka vznáší pravda spíše hypotetickou úvahu, že v případě jejího nesprávného posouzení městským soudem by řízení o žalobě bylo stiženo zmatečností, neboť chyběla podmínka řízení, uvádí NSS následující.

[21] V projednávané věci jde o otázku pasivní věcné legitimace žalovaného v důsledku přechodu působnosti jiného správního orgánu (České obchodní inspekce) po vydání

správním rozhodnutí. Pasivní věcná legitimace je záležitostí hmotněprávní, její nedostatek v řízení o žalobě proti rozhodnutí nepředstavuje nedostatek podmínky řízení (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003-56, dále rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 7 As 111/2015-39) Z povahy věci proto nedostatek pasivní legitimace nezakládá důvod podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Současně však v řízení o žalobě proti rozhodnutí platí, že osoba žalovaného není určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon – viz § 69 s. ř. s. Pokud by proto městský soud jednal v řízení se správním orgánem, který neměl být účastníkem řízení, jednalo by se o vadu řízení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], k níž by musel Nejvyšší správní soud přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[22] O posledně zmiňovanou situaci se však v této věci nejedná. Pasivní legitimace Energetického regulačního úřadu v projednávané věci vyplývá z § 3 odst. 1 ve spojení s § 17 odst. 7 písm. f) energetického zákona, ve znění zákona č. 362/2021 Sb. Na tom nic nemění ani přechodné ustanovení části první čl. II bod 2 zákona č. 362/2021 Sb., který do energetického zákona zavedl úpravu podmínek výkonu zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích. Podle tohoto ustanovení *„kdo je oprávněn vykonávat zprostředkovatelskou činnost v energetických odvětvích k 30. červnu 2022 podle zvláštního zákona, může tuto činnost vykonávat bez oprávnění k činnosti zprostředkovatele podle tohoto zákona nejdéle do 31. prosince 2023, pokud podá žádost o udělení oprávnění k činnosti zprostředkovatele podle tohoto zákona do 30. září 2022, přičemž do okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o oprávnění k činnosti zprostředkovatele podle tohoto zákona se podmínky podnikání zprostředkovatele a kontrola jejich dodržování řídí dosavadními právními předpisy.“* Ustanovení dopadá na subjekty vykonávající zprostředkovatelskou činnost v energetických odvětvích ke dni 30. 6. 2022, Tyto subjekty měly dle citovaného přechodného ustanovení možnost do 30. 9. 2022 žádat o udělení oprávnění k činnosti zprostředkovatele podle energetického zákona, přičemž (pouze) v těchto případech se uplatnilo přechodné období, podle něhož do doby rozhodnutí o této žádosti podléhala zprostředkovatelská činnost těchto subjektů stávajícím pravidlům, tedy zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). Pro ostatní subjekty vykonávající zprostředkovatelskou činnost se již uplatnila úprava energetického zákona, včetně povinnosti držet oprávnění k činnosti zprostředkovatele dle energetického zákona a podrobení dozorovým pravomocem Energetického regulačního úřadu.

[23] Přechodný režim zvedený citovaným přechodným ustanovením se uplatnil *pouze* pro subjekty, které *podaly do 30. 9. 2022 žádost* o udělení oprávnění k činnosti zprostředkovatele. Jedině za předpokladu, že zprostředkovatelé, kteří byli oprávněni vykonávat zprostředkovatelskou činnost k 30. 6. 2022 na základě živnostenského zákona, požádali do 30. 9. 2022 o udělení oprávnění dle nové právní úpravy v energetickém zákoně, se podmínky jejich podnikání a jejich kontrola řídily dosavadními právními předpisy až do okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o oprávnění k činnosti zprostředkovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 1. 3. 2024, č. j. 6 As 262/2023-30).

[24] Stěžovatelka ovšem takovou žádost nepodala. Proto k 1. 10. 2022 oprávnění k výkonu zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích pozbyla. Jelikož zároveň chybí jiné pravidlo upravující přechod působnosti, je jediným možným závěrem ten, že v této věci přešla po vydání správního rozhodnutí s účinností příslušné části zákona č. 362/2021 Sb., který zavedl dozor žalovaného nad dodržováním povinností stanovených zákonem

pokračování

o ochraně spotřebitele v oblasti zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích, působnost z České obchodní inspekce na žalovaného.

[25] Nejvyšší správní soud pro úplnost připomíná závěry usnesení NSS ze dne 23. 6. 2022, č. j. 7 As 125/2022-22: v případě, že krajský soud podle § 69 s. ř. s. samostatným usnesením rozhodl, že bude v řízení pokračovat s jiným žalovaným, proti tomuto rozhodnutí je možné brojit samostatnou kasační stížností, neboť se nejedná o rozhodnutí, jímž se ve smyslu § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. pouze upravuje vedení řízení. V projednávané věci městský soud o procesním nástupnictví na straně žalované rozhodl usnesením ze dne 9. 8. 2022, č. j. 11 A 145/2021-30. Žádný z účastníků však proti tomuto rozhodnutí kasační stížnost nepodal.

[26] Pokud stěžovatelka dále tvrdí, že městský soud se v rámci hodnocení otázky viny za vytýkaný přestupek měl zabývat způsobností poskytnuté nesprávné informace podstatně ovlivnit ekonomické chování spotřebitele, této námitce rovněž nelze přisvědčit.

[27] Podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele *obchodní praktika je nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobila podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působením vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě*. Jak dále stanoví § 4 odst. 3 téhož zákona, *nekalou obchodní praktikou se rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b*. Podle § 5 odst. 1 zákona se *obchodní praktika považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil*.

[28] Jak vyložil NSS v rozsudku ze dne 23. 10. 2013 č. j. 7 As 110/2014-52, posouzení praktiky dle generální klauzule uvedené v § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele přichází v úvahu až tehdy, pokud se nejedná o některou z praktik uvedených v přílohách č. 1 a 2 nebo v § 5 až § 5b zákona o ochraně spotřebitele (srov. též k unijní úpravě českými předpisy prováděné rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 9. 2013, C-435/11, *CHS Tour Services*). Konkrétně ve vztahu k posuzování klamavých obchodních praktik navázal na závěry citovaného rozsudku Soudního dvora Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 22. 8. 2018, č. j. 7 As 379/2017-26. Konstatoval, že „[p]okud lze [...] určitou obchodní praktiku označit za klamavou podle § 4 odst. 3 ve spojení s § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, není třeba již zkoumat naplnění podmínek generální klauzule v § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.“

[29] V souladu se závěry právě citovaných rozhodnutí nebylo v rámci hodnocení naplnění znaků přestupku v projednávané věci třeba se zabývat též naplněním znaků generální klauzule v § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, kromě jiného znaku způsoblosti podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele.

[30] K otázce, zda jednání původní žalobkyně naplnilo znaky klamavého konání podle § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, městský soud přílehavě odkázal na citovaný rozsudek NSS č. j. 6 As 76/2021-50, který se zabýval situací obdobnou té panující v projednávané věci. NSS dovodil, že „[p]okud poskytnuté poučení neodpovídá platné právní úpravě, jedná se o nesprávnou, resp. nepravdivou informaci (ve smyslu § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele). Nepravdivá informace o výhradně písemné možnosti odstoupení od smlouvy (včetně zmínky o doporučeném dopise) přitom nepochybně může spotřebitele ovlivnit v jeho rozhodnutí od smlouvy neodstoupit, které by jinak neučinil.“ Stěžovatelka v kasační stížnosti nenabídla

argumentaci polemizující s těmito závěry a NSS neshledal důvod, proč citovaný rozsudek v této věci nenásledovat.

[31] Pokud se týče namítaného zániku odpovědnosti za přestupek v důsledku uplynutí lhůty pro zahájení řízení o něm (§ 24b odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele, ve znění do 30. 6. 2017), stěžovatelka v kasační stížnosti neprezentuje argumentaci jdoucí nad rámec již uvedeného v žalobě. Městský soud přitom v napadeném rozsudku (body 63. až 71.) podrobně zdůvodnil, proč odpovědnost stěžovatelky nezanikla.

[32] Pokud stěžovatelka dovozuje dřívější vědomost věcně a místně příslušného orgánu k projednání přestupku, tj. České obchodní inspekce, Inspektorátu Jihomoravského a Zlínského, o okolnostech nasvědčujících spáchání přestupku, ze skutečnosti, že tomuto orgánu zaslala 11. 7. 2017 mimo jiné kompletní smluvní dokumentaci týkající se smluvního vztahu se spotřebitelkou paní Hl., této námitce nelze přisvědčit. Stěžovatelka se mýlí v tom, že je irelevantní, zda se předsmluvní informace, jimiž disponoval příslušný správní orgán v rámci kontrolního řízení zahájeného v roce 2017, týkaly paní H., nebo naopak jiné spotřebitelky (paní K.). Nyní projednávaná věc se týká *konkrétního přestupku* spočívajícího v poskytnutí věcně nesprávných informací *konkrétní spotřebitelce* (paní K.) v souvislosti s uzavřením smlouvy ze dne 16. 11. 2016. Za uvedený přestupek, vymezený co do jeho skutkových znaků ve skutkové větě výroku rozhodnutí prvostupňového orgánu ve spojení s rozhodnutím odvolacího orgánu, byla stěžovatelka (respektive její právní předchůdkyně) shledána vinnou.

[33] Situaci podobnou té v projednávané věci se NSS již zabýval v rozsudku ze dne 10. 4. 2018, č. j. 3 Afs 168/2016-163. V dané věci bylo podstatou přestupku jednání obchodníka s cennými papíry v rozporu se nejlepšími zájmy zákazníka. Žalobkyně rozporovala určení počátku běhu subjektivní prekluzivní lhůty okamžikem podání stížnosti zákazníka, neboť žalovaná již dříve u žalobkyně prováděla rozsáhlou kontrolu, při níž obdržela kompletní formulářovou dokumentaci včetně investičních dotazníků a nahrávek komunikace se zákazníky. Dle žalobkyně žalovaná mohla získat souhrnné informace o projednávaném přestupku. Nejvyšší správní soud připomněl závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 7. 2007, sp. zn. II. ÚS 192/2005, podle nichž okamžikem počátku běhu subjektivní prekluzivní lhůty je třeba rozumět již pouhou vědomost správního orgánu o skutkových okolnostech, která umožní předběžné právní zhodnocení (na tyto závěry navázal rozšířený senát v usnesení ze dne 18. 9. 2012, č. j. 7 Afs 11/2011-115, na které odkázal městský soud). Nejvyšší správní soud konstatoval, že žalovaná mohla předběžně vyhodnotit, že stěžovatelka porušila nejlepší zájem svého zákazníka, což je jedním ze znaků přestupků, kterých se dopustila, teprve z pozdějšího podnětu zákazníka. V dané věci nebylo sporu o tom, že žádný z podkladů předložených žalované v dřívějším kontrolním řízení neměl s *daným zákazníkem* souvislost.

[34] Podobně v projednávané věci je znakem přestupku, z jehož spáchání byla stěžovatelka (její právní předchůdkyně) shledána vinnou, způsobilost věcně nesprávné informace ovlivnit *konkrétního* spotřebitele v rozhodnutí ohledně koupě [srov. § 24 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele]. Rovněž zde není sporu o tom, že žádný z podkladů předložených prvostupňovému správnímu orgánu v rámci kontroly zahájené dne 19. 4. 2018 (vedené pod sp. zn. 826/30/17), neměl souvislost se spotřebitelkou paní K. Pro počátek běhu subjektivní prekluzivní lhůty je proto určující teprve podání podnětu

pokračování

týkajícího se předsmělných informací poskytnutých spotřebitelce paní K., který správní orgán obdržel dne 31. 1. 2019.

[35] Konečně stěžovatelčina námitka, že správní orgán měl o nyní projednávaném přestupku rozhodnout ve společném řízení, neboť již dříve zahájil řízení týkající se deliktů souvisejících s uzavíráním smluv se spotřebiteli v roce 2016, se takřka doslovně shoduje s námitkou uplatněnou již v žalobě. Nejvyšší správní soud proto plně odkazuje na vypořádání žalobní námitky městským soudem v bodech 59. až 62. napadeného rozsudku.

IV. Závěr a náklady řízení

[36] Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[37] O nákladech řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení o kasační stížnosti úspěch. Nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků řízení proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2024

Mgr. Michal Bobek
předseda senátu